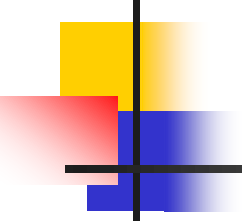

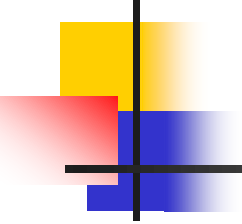
ТЕМА 1

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗА ВИДАМИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Щоб з'ясувати сутність менеджменту на нього треба подивитись з різних точок зору:

- з філологічної;
- з емпіричної (практичної), тобто як виду професійної діяльності;
- з точки зору системи знань, тобто виникнення та розвитку науки управління.

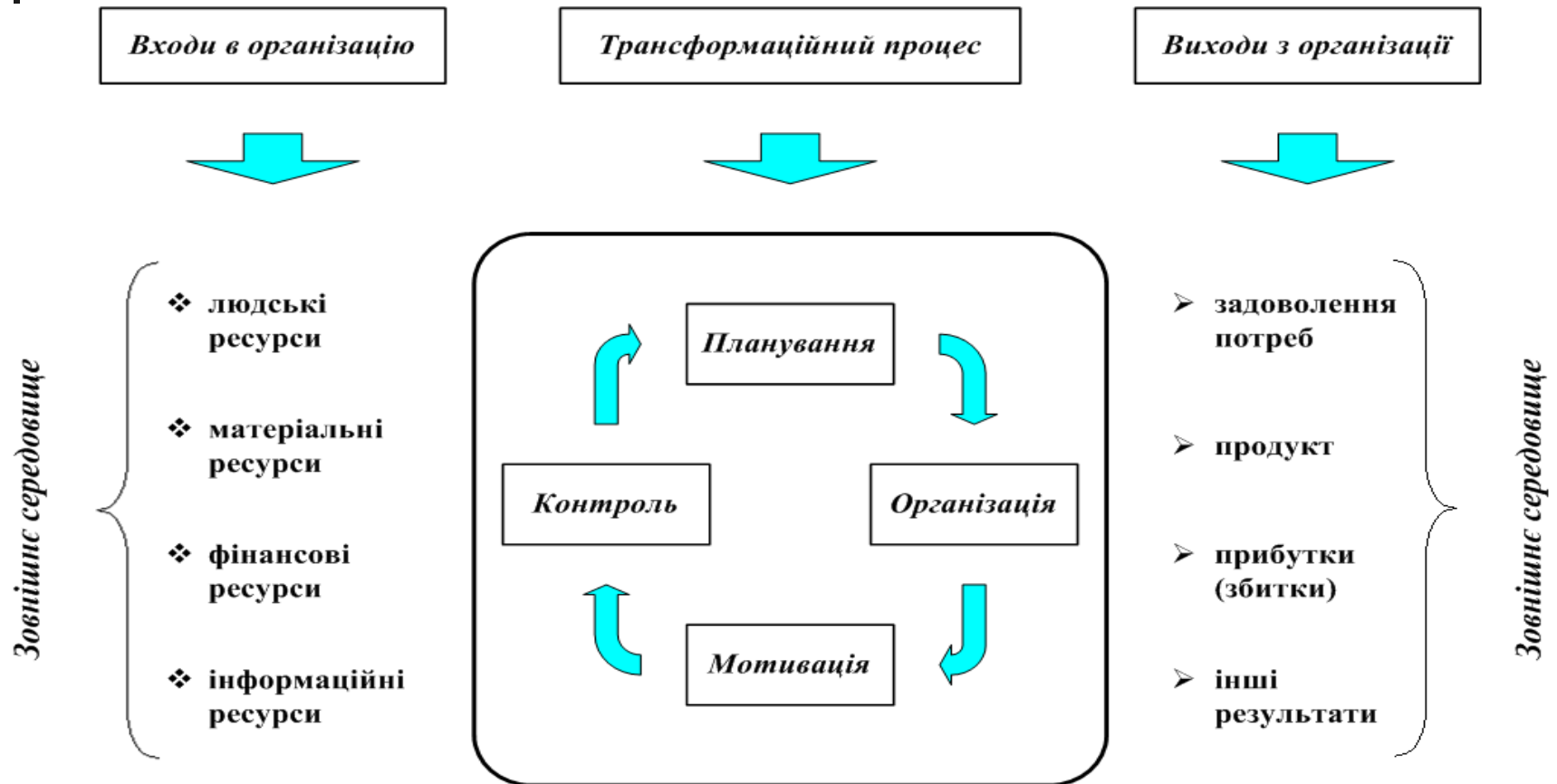

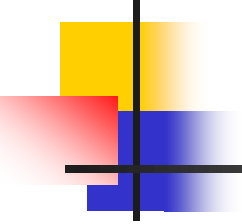
1. Сутність категорій управління та менеджменту.

За визначенням Ч. Бернарда:

“Організація - це група людей,
діяльність яких свідомо
координується для досягнення
загальної мети або спільних цілей”.

Загальна системна модель організації

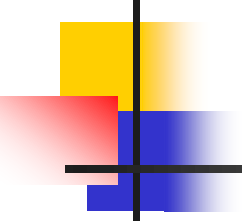

Всі організації мають загальні для них ***характеристики:***

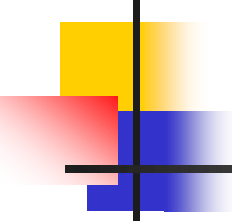
1) всі організації використовують
чотири основних види ресурсів:

- людські ресурси;
- фінансові ресурси;
- фізичні ресурси (сировина, устаткування тощо);
- інформаційні ресурси.

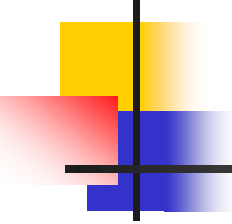
Всі організації мають загальні для них ***характеристики***:

2) будь-яка організація є відкритою системою. Ресурси, які організація використовує для виробництва продукції (надання послуг) вона забирає із зовнішнього середовища. В свою чергу продукція, що виробляється організацією також реалізується у зовнішньому середовищі.

Всі організації мають загальні
для них ***характеристики***:

3) поділ праці в організації. Якщо навіть
дві людини працюють спільно для
досягнення єдиної мети, вони
повинні поділити роботу між собою.

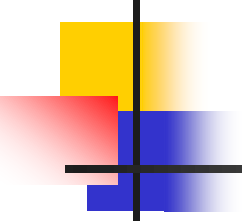

Горизонтальний поділ праці —

поділ загальної роботи в організації на її складові частини.

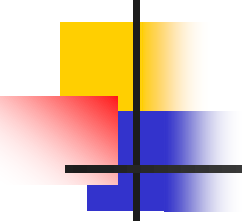
Вертикальний поділ праці —

діяльність з координації роботи підрозділів та окремих виконавців у середині підрозділів.

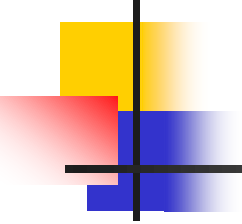
Складові успіху:

- а) виживання, тобто можливість існувати якомога довше;
- б) результативність та ефективність.

За словами П. Дракера:

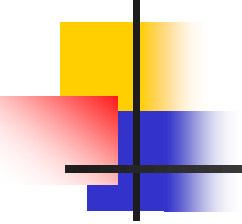
- **результативність** є наслідком того, що робляться потрібні слушні речі (*doing the right things*);
- **ефективність** є наслідком того, що вірно (правильно) створюються ці самі речі (*doing things right*).

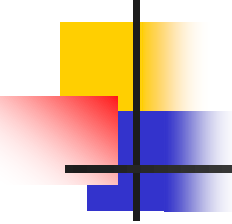

Чотири основних функцій менеджменту:

- 1) планування;
- 2) організація;
- 3) мотивація;
- 4) контроль.

Зазначені функції менеджменту, що виконуються у зазначеній послідовності, утворюють поняття «**ЦИКЛ менеджменту**».

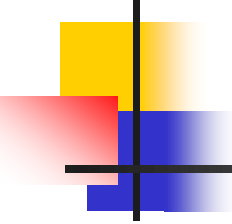
-
-
- У вузькому розумінні **менеджмент** - це процес планування, організації, мотивації та контролю організаційних ресурсів для результативного та ефективного досягнення цілей організації.

2. Еволюція поглядів на сутність менеджменту

Для визначення діяльності з координації роботи людей на практиці використовують різні поняття:

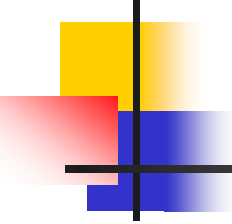
- “управління”;
- “менеджмент”;
- “адміністрування”;
- “керування” тощо.

2. Еволюція поглядів на сутність менеджменту

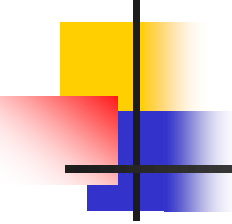
“Управління” – найбільш загальне поняття. Воно поширюється на велике коло різноманітних об’єктів, явищ і процесів, наприклад:

- технічні системи;
- господарські системи;
- суспільні системи;
- державні системи тощо.

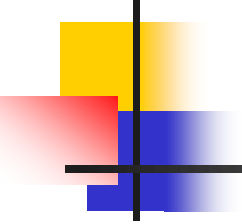
2. Еволюція поглядів на сутність менеджменту

- Менеджмент” – це поняття, яке використовують переважно для характеристики процесів управління господарськими організаціями (підприємствами).
- “Адміністрування” – поширюється на управління державними установами або для позначення процесів керування діяльністю апарата управління підприємства.

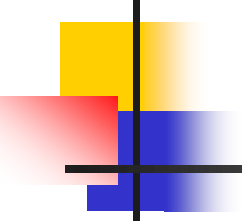
2. Еволюція поглядів на сутність менеджменту

- “Керування” – поширюється на мистецтво тієї або іншої особи (менеджера) впливати на поведінку і мотиви діяльності підлеглих з метою досягнення цілей організації.
- “Менеджмент” – це надзвичайно широке та багатомірне поняття.

Сучасний Оксфордський словник англійської мови тлумачить поняття "менеджмент" не однозначно, а саме:

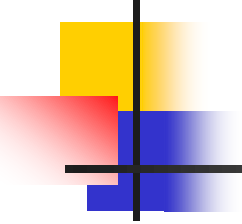
- менеджмент - це спосіб, манера спілкування з людьми;
- менеджмент - це вміння та адміністративні навички організовувати ефективну роботу апарату організації;
- менеджмент - це влада та мистецтво керування;
- менеджмент - це органи управління, адміністративні одиниці, підрозділи.

Поміж менеджерів-практиків та вчених
ще й досі не існує єдності поглядів
щодо сутності менеджменту:

1) перші вважають, що менеджмент -
це професія, що орієнтована на
практичне використання.

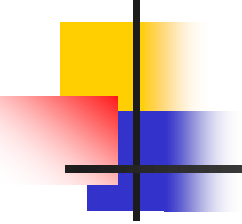
Головне тут - реальний результат, який
забезпечується накопиченим
досвідом менеджера.

Поміж менеджерів-практиків та вчених
ще й досі не існує єдності поглядів
щодо сутності менеджменту:

2) другі вважають, що менеджмент - це
процес досягнення мети організації
за допомогою інших людей.

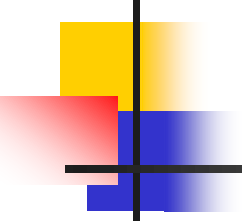
Тому, головне для менеджера - це
мистецтво спілкування з людьми та
керування ними;

Поміж менеджерів-практиків та вчених
ще й досі не існує єдності поглядів
щодо сутності менеджменту:

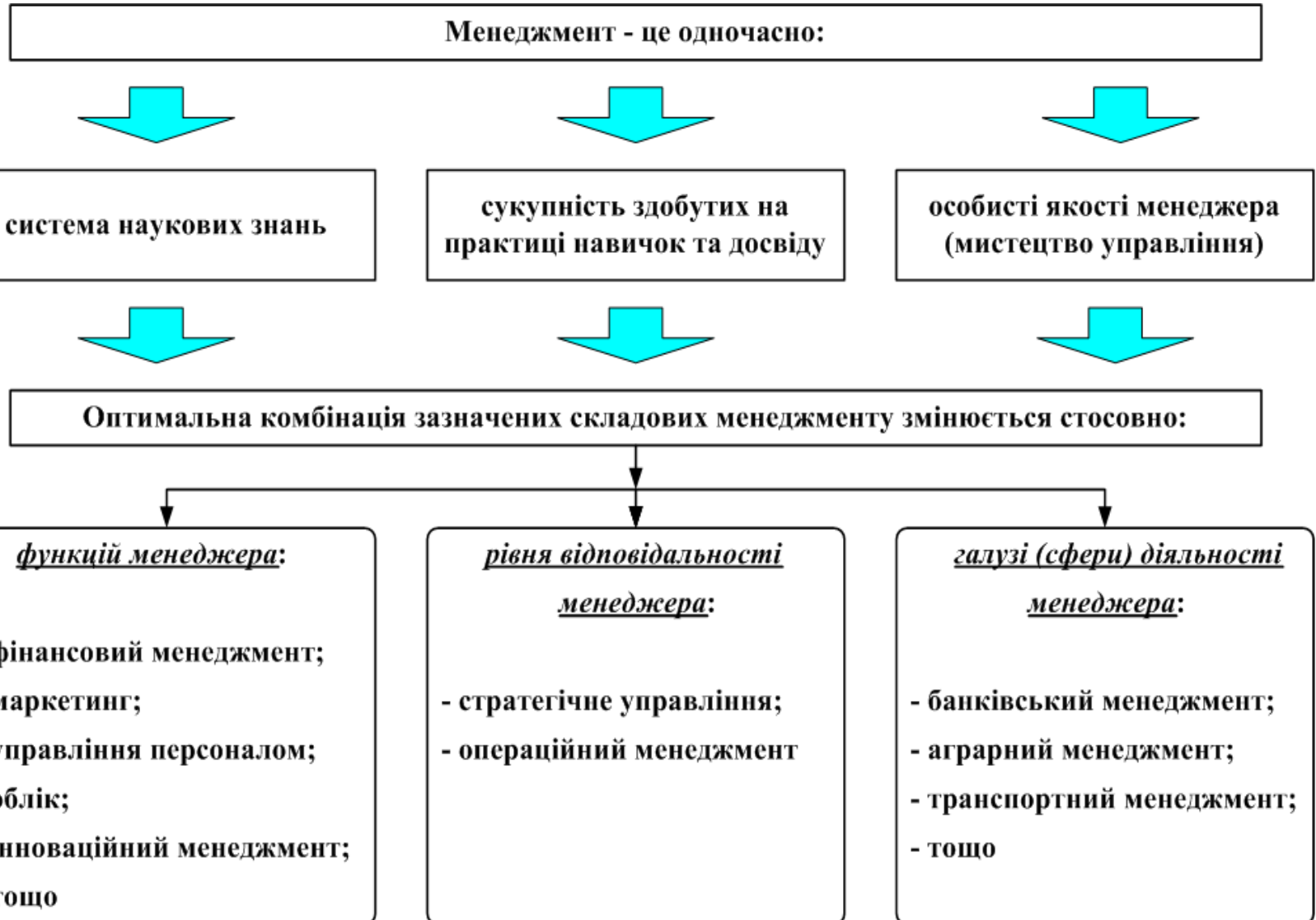
3) треті вважають, що менеджмент -
процес прийняття раціональних
рішень.

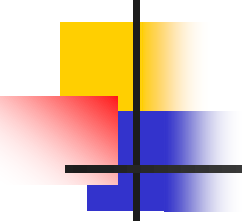
Тому, головне завдання менеджера - це
пошук оптимальних управлінських
рішень за допомогою математичних
моделей та на основі використання
системи наукових знань.

*У широкому розумінні **менеджмент** -*
це вміння досягати поставлених
цілей, використовуючи працю,
інтелект та мотиви поведінки інших
людей.

Основні складові та сфери менеджменту

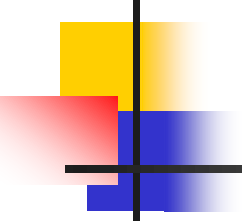

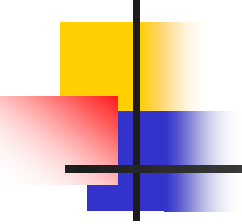
Мистецтво управління саме і є
вмінням менеджера-практика
пристосувати досягнення науки
управління до:

- особливостей власного характеру;
- особливостей підлеглих;
- особливостей відповідної сфери бізнесу.

3. Менеджери в організації

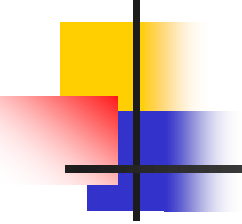

- Директор, керівник групи, начальник, завідувач тощо - всі ці слова позначають посади. Люди, які обіймають ці посади можуть бути об'єднані загальним поняттям «менеджер», оскільки можна визначити наступні спільні для них ***ознаки діяльності.***

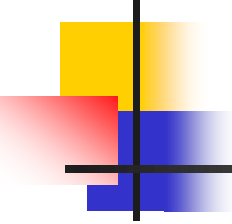

Спільні ***ознаки діяльності менеджера:***

- менеджер керує роботою одного або кількох співробітників організації;
- менеджер управляє частиною або всією організацією, в якій він працює;
- менеджер отримує певні повноваження та приймає в межах цих повноважень рішення, які будуть мати наслідки для інших співробітників організації.

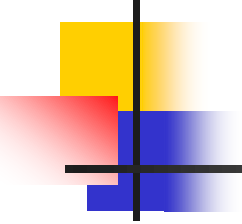

Менеджер – це людина, яка займає постійну керуючу посаду, наділена повноваженнями і приймає в їх межах рішення за певними видами діяльності організації.

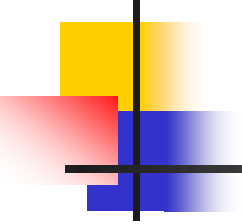
Внутрішнє середовище

- До основних ***компонентів внутрішнього середовища*** організації відносяться: виробництво, дослідження та розробки, технологія, сировина, матеріали, фінанси, працівники тощо.

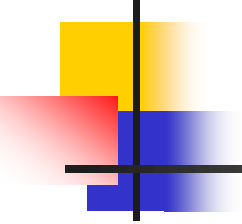
Зовнішнє середовище

- ***Зовнішнє середовище прямого впливу*** містить: постачальників, споживачів, конкурентів та інших економічних партнерів (наприклад банки).
- До ***зовнішнього середовища опосередкованого впливу*** включають: економічну, соціальну, політико-правову, технологічну, екологічну, міжнародну компоненти тощо.

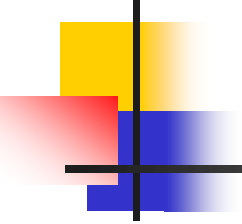
сфери менеджменту.

- виробничий менеджмент;
- фінансовий менеджмент;
- управління персоналом;
- управління дослідженнями та розробками;
- фінансовий облік;
- маркетинг;
- загальна адміністрація.

Менеджер може:

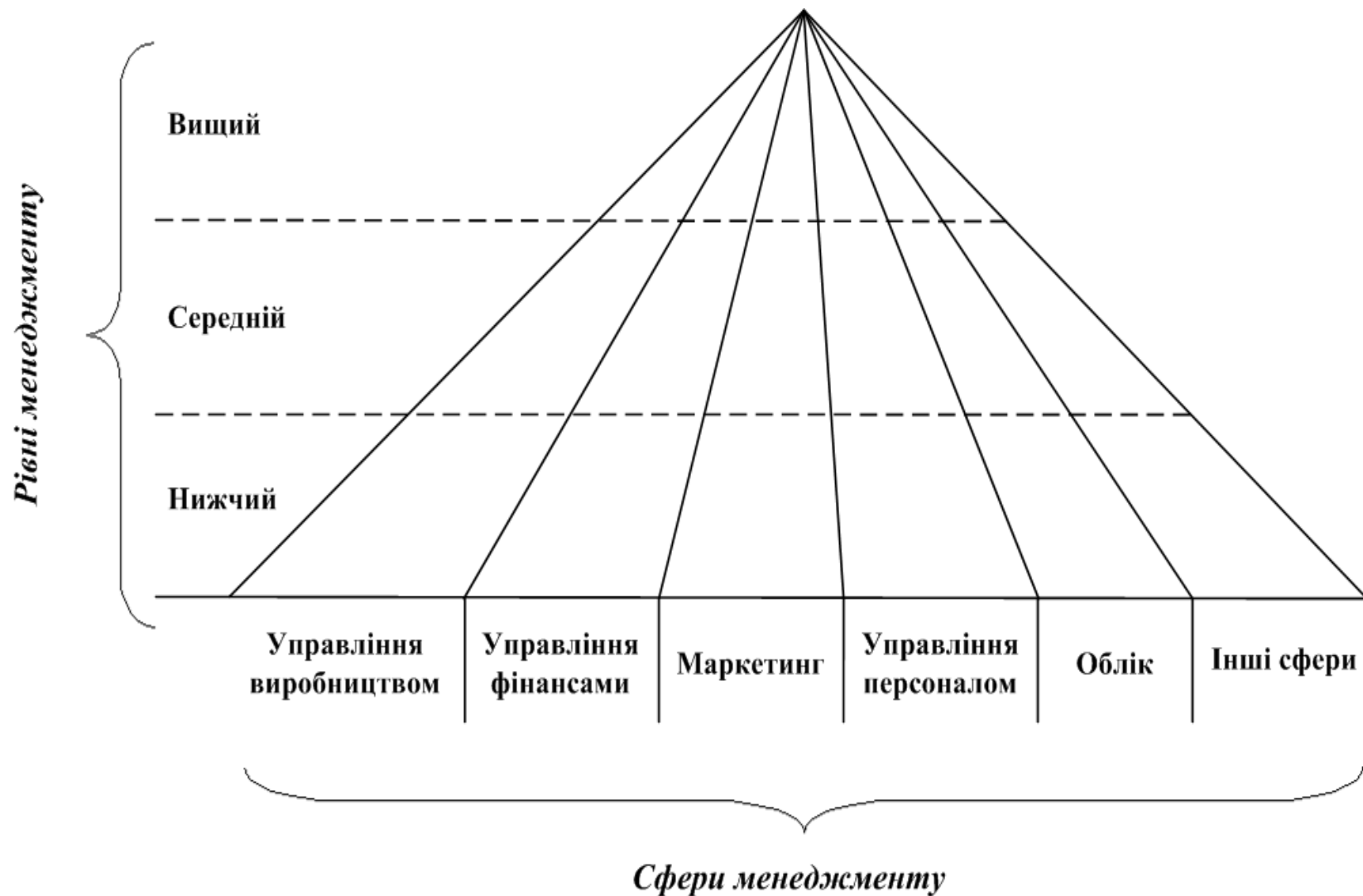
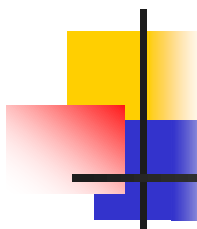
- керувати будь-якою зі сфер (або її частиною);
- керувати кількома одразу;
- керувати всією організацією в цілому.

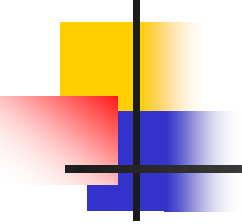

У залежності від кількості компонент (сфер) організації, якими управляє менеджер, розрізняють ***три рівні менеджменту***.

- вищий;
- середній;
- нижчий.

Співвідношення сфер і рівнів менеджменту

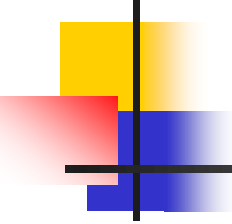

Вищий рівень

До **вищого рівня** відноситься невелика група основних керівників організації: президент (директор), віце-президенти (заступники), головний виконавчий директор.

На вищому рівні менеджменту:

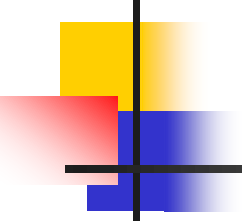
- формулюється місія та встановлюються організаційні цілі;
- визначається загальнокорпоративна стратегія та основні задачі щодо її реалізації;
- приймаються рішення щодо виходу на нові ринки, випуску нової продукції, залучення інвестицій, напрямків досліджень та розробок тощо.

Середній рівень

До ***середнього рівня менеджменту*** належать керівники виробничих та функціональних підрозділів організації.

- Вони є відповідальним за розробку та реалізацію оперативних планів та процедур впровадження тих рішень, які були прийняті вищим керівництвом організації.
- Менеджери середнього рівня мають досить широку свободу дій щодо реалізації планів. Вони, наприклад, самостійно визначають: скільки необхідно найняти нових робітників; яке нове обладнання придбати; як використовувати засоби масової інформації для реклами тощо.

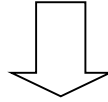

Нижчий рівень

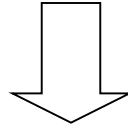
До менеджерів **нижчого рівня** відносять керівників секторів, груп, майстрів, бригадирів тощо.

- Їх основним завданням є координація діяльності операційних виконавців.
- Таким чином, вищі керівники організації опрацьовують стратегію, середні розробляють плани її реалізації, а нижчі - відповідають за конкретну роботу, яка виконується у відповідності до цих планів.

Формальна влада

Статус керівника

Ролі менеджера в організації

Міжособові ролі

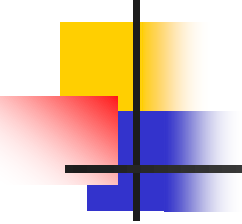
- головний керівник
- лідер
- пов'язуюча ланка

Інформаційні ролі

- той, хто приймає інформацію
- той, хто розподіляє інформацію
- представник

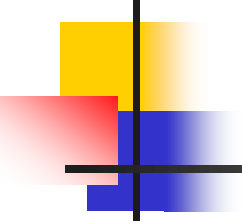
Ролі, пов'язані з прийняттям рішень

- підприємець
- той, хто усуває порушення
- той, хто розподіляє ресурси
- той, хто проводить переговори

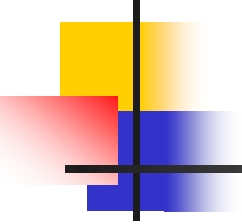
Ролі менеджерів в організації

- **Головний керівник** – символічний голова, в обов'язки якого входить виконання звичайних дій керівника (прийом відвідувачів, участь у церемоніях тощо).
- **Лідер** – відповідає за наймання, навчання та мотивацію працівників.
- **Пов'язуюча ланка** – забезпечує зовнішні контакти (листування, участь в нарадах на виїзді тощо).
- **Той, хто приймає інформацію** – розшукує і отримує різну інформацію (обробка пошти, особисті контакти, поїздки тощо).

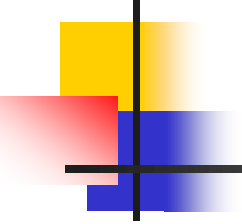
Ролі менеджерів в організації

- **Той, хто розподіляє інформацію** – передає отриману інформацію членам організації.
- **Представник** – передає інформацію для зовнішніх контактів організації, діє як експерт.
- **Підприємець** – шукає можливості для удосконалень, ініціює нове, забезпечує його реалізацію.
- **Той, хто усуває порушення** – забезпечує коригування курсу дій у випадку виникнення відхилень від планів.

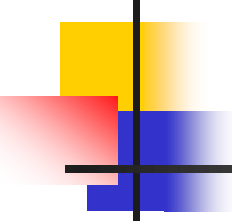
Ролі менеджерів в організації

- **Той, хто розподіляє ресурси** – розподіляє в межах своєї компетенції ресурси організації (розробка бюджетів).
- **Той, хто проводить переговори** – представляє організацію на зовнішніх переговорах.

Якості, необхідні успішному менеджеру

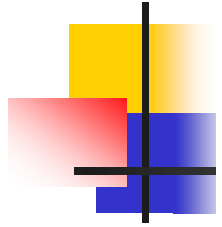
- ***технічні здібності*** (здатність кваліфіковано, із знанням справи виконувати роботу на своїй ділянці, технічні прийоми конкретної діяльності);
- ***аналітичні здібності*** (здатність ідентифікувати ключові фактори тієї чи іншої ситуації, визначати їх взаємодію і ступінь важливості);
- ***діагностичні здібності*** (здатність ставити діагноз проблем організації, тобто визначати їх симптоми та причини виникнення);

Якості, необхідні успішному менеджеру

- **здатність взаємодіяти з людьми** (здатність налагоджувати контакти та будувати стосунки із співробітниками організації);
- **концептуальні здібності** (здатність усвідомлювати причинно-наслідкові зв'язки в організації, бачити, яким чином можна скоординувати діяльність окремих частин організації, аби досягти поставлених цілей найбільш продуктивним способом).

Якості, необхідні менеджеру

Рівні управління

Вищий

Середній

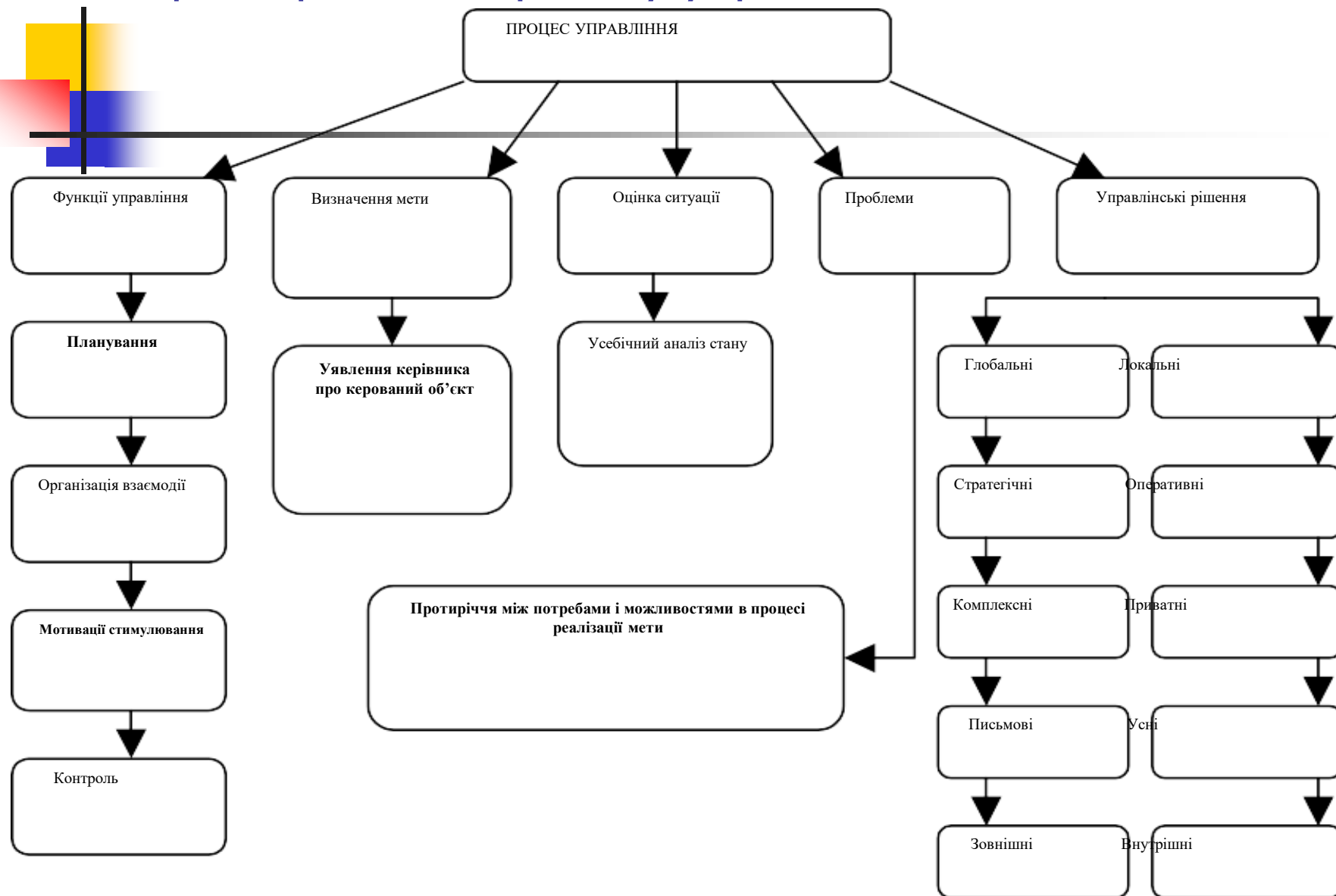
Нижчий

*Концептуальні
здібності*

*Технічні
здібності*

*Комунікативні
здібності*

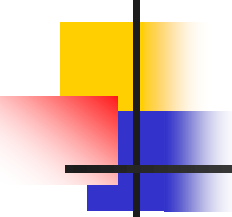
Характеристика процесу управління

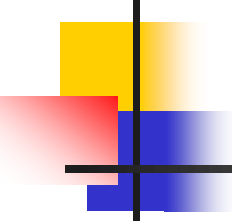
Адміністративні методи управління поділяються на *методи організаційного та оперативно-розпорядчого впливу.*

- ***Методи організаційного впливу*** – це сукупність способів і прийомів створення й раціоналізації організаційних систем господарств (підрозділів) за допомогою регламентування їх діяльності, побудови структур управління, регламентації повноважень керівників і фахівців, нормування роботи цих систем, розробки інструкцій з їх функціонування.
- ***Методи оперативно-розпорядчого впливу*** – це сукупність методів і прийомів забезпечення передбаченого організаційним впливом функціонування організаційної системи: підтримка темпів і ритму виробництва, регулювання його динаміки, виконання планів тощо. Вони застосовуються для вирішення поточних проблем.

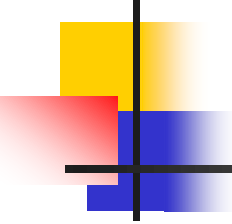
Економічні методи управління

- ***Економічні методи управління*** – це прийоми та способи управління, які мають у своїй основі використання економічних законів, економічних інтересів і показників. Вони передбачають створення економічних умов, що спонукають працівників і трудові колективи діяти в потрібному напрямі з урахуванням загальнодержавних, колективних і особистих інтересів.
- Зміст економічних методів виражається в цілеспрямованому впливі на економічні інтереси працівників і трудові колективи, спонукаючи їх до високопродуктивної праці, стимулюючи реалізацію їхніх творчих можливостей.

Соціально-психологічні методи

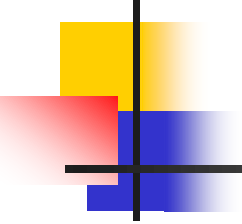
- ***Соціально-психологічні методи*** управління за складом і змістом – це єдність соціального і психологічного впливу на трудові колективи і окремих працівників.
- Вони підвищують активність та ініціативу працівників, сприяють створенню добрих взаємовідносин між членами колективу, задоволенню соціальних і духовних потреб, формують сприятливий соціально-психологічний клімат колективу.

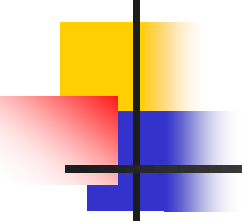

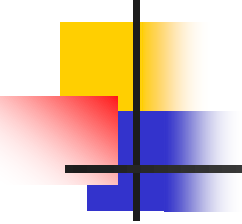
Залежно від сфери дії виділяються різні види менеджменту:

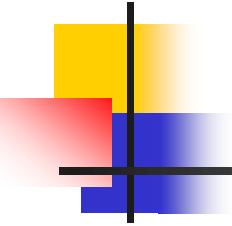
загальний або адміністративний,
галузевий, організаційний,
функціональний, підприємницький,
міжнародний та ін.

маркетинговий менеджмент, фінансовий,
кадровий, виробничий (операційний),
транспортний, ситуаційний та стратегічний
менеджмент.

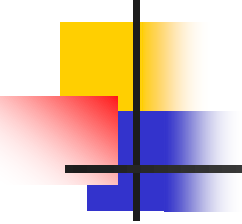
-
-
- **Загальний менеджмент** – менеджмент, який здійснюють усі керівники, що відповідають за постановку завдань і формування політики, за питання, які пов'язані із плануванням і організацією, контролем і управлінням підприємством. Характер функції загального менеджменту змінюється зі зміною розміру компанії, ступеня складності вирішуваних нею завдань. Зовнішнє середовище також здійснює відповідний вплив. Виконувана ним роль у цілому однакова для більшості компаній і фірм.
 - **Організаційний менеджмент** – це вирішення завдань щодо створення організації (підприємства, фірми), формування структури і системи управління, розробка різних інструктивно-інформаційних матеріалів та ін. Це створює умови для нормального функціонування організації, вирішення завдань, які стоять перед нею.

-
-
- **Стратегічний менеджмент** – управлінська діяльність персоналу менеджерів, що пов'язана з формуванням місії підприємства, включаючи визначення його цілей, філософії та довгострокових стратегій, установок і орієнтирів, розвиток іміджу (профілю), який буде відповідати зовнішньому середовищу та внутрішнім можливостям підприємства, впровадження стратегічного вибору за допомогою бюджетування, підбору завдань, людей, структур, технології, системи стимулювання та ін.
 - **Ситуаційний менеджмент** – це керування, в якому поставлено певним чином передбачення небезпеки, аналіз її симптомів, заходів для зниження негативних наслідків її усунення і використання отриманого досвіду для подальшого розвитку. Керування соціально-економічною системою в певній мірі повинно бути завжди готове до появи непередбачених проблемних ситуацій і спрямоване на відновлення статусу-кво.

-
-
- **Міжнародний менеджмент** – це процес планування, організації, управління, контролю в організаціях, які залучені до міжнародної діяльності. Менеджмент став набуттям переважної більшості країн світу і поширився на міжнародну діяльність, яка ведеться за національними кордонами з метою отримання прибутку. Така діяльність забезпечує імпорт сировини з інших країн, реалізацію товарів та послуг серед закордонних клієнтів або переведення капіталів своїм філіалам в інших країнах.
 - **Виробничий (операційний) менеджмент** – це діяльність, пов'язана з розробкою, використанням і вдосконаленням виробничих систем, на підставі яких виробляється основна продукція чи послуги компанії.
 - **Торговельно-виробничий менеджмент** передбачає використання організаційно-управлінських рішень у сфері торгівлі. Це генерування й активне використання новаторських ідей і пілотних проєктів; формування і продуктивне використання власного капіталу, інформаційних, матеріальних і трудових ресурсів; практична організація виробництва, продажу, реклами та інших господарських справ.

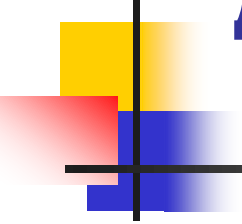
- **Інноваційний менеджмент** – це один із напрямів стратегічного управління, що здійснюється на вищому рівні організації. Це сукупність визначених організаційно-економічних методів і форм управління всіма стадіями і видами інноваційних процесів підприємств і об'єднань із максимальною ефективністю.
- **Фінансовий менеджмент** включає такі основні види діяльності: визначення фінансової структури фірми та її потреб у фінансових коштах; виявлення всіх альтернативних джерел фінансування та їх оцінка; практичне одержання фінансових ресурсів з обраних джерел; ефективне використання одержаних грошових коштів.
- **Маркетинговий менеджмент** – це аналіз, планування, впровадження в життя й контроль за здійсненням заходів, розрахованих на встановлення, зміцнення і підтримування взаємовигідних обмінів із цільовим ринком для досягнення конкретної мети організації.

-
-
- **Податковий менеджмент** – це процес управління шляхом використання методів впливу податкового механізму на податкову систему з метою реалізації податкової політики.
 - **Екологічний менеджмент** – це цілісна система заходів раціонального використання і відтворення всіх природних ресурсів, збереження і збільшення заповідників, природних територій і зон, зменшення шкідливого впливу промисловості та транспорту на навколишнє середовище.

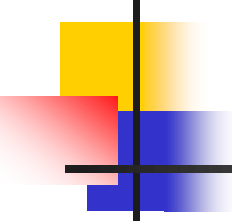
Особливості сучасного менеджменту

- раціональне поєднання ринку і державне регулювання;
- широке використання стратегічного планування і управління в діяльності організації;
- постійне коректування цілей організації (фірми) як реакція на зміну зовнішнього середовища;
- досягнення стратегічних, оперативних цілей організації за рахунок оптимального розподілу матеріальних, трудових, фінансових ресурсів за основними напрямками діяльності;
- розробка нових методів і прийомів управління, які дозволяють організації більш гнучко пристосовуватися до зовнішнього середовища;
- різке підвищення кваліфікаційного рівня і мистецтва менеджерів в управлінні організацією;
- використання в практиці управління оптимального рішення, яке зумовлене детальним аналізом альтернативних варіантів вирішення проблеми;
- удосконалення структур управління, застосовуючи більше децентралізацію функцій;
- постійна турбота про підвищення кваліфікації працівників організації;
- максимальне використання інновацій, економіко-математичних методів, ЕОМ;
- розвиток інформаційних систем, широке застосування глобальної інформаційної мережі Інтернет;
- залучення працівників до управління, аналізу.

Поняття та види господарської діяльності.

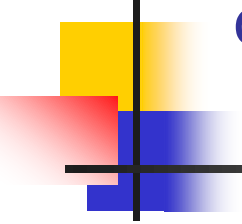
Поняття господарської діяльності наводиться у ст. 3 Господарського Кодексу України (далі – ГК). Під господарською діяльністю розуміють діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямовану на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

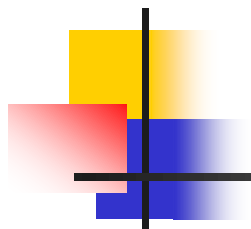

Класичні ознаки господарської діяльності

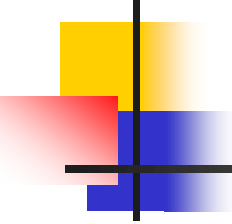
- по-перше, полягає у виробництві продукції, виконанні робіт, наданні послуг не для власних потреб виробника, а для задоволення потреб інших осіб;
- по-друге, виконується на професійних засадах;
- по-третє, результати такої діяльності мають реалізовуватися за плату, тобто функціонувати як товар;
- по-четверте, поєднує як приватні інтереси виробника, так і публічні інтереси (держави, суспільства, значних верств населення тощо)».

Виходячи зі змісту ст. 3, 42, 52 ГК загальні різновиди господарської діяльності можна згрупувати таким способом:

-
- 1) комерційна господарська діяльність (підприємництво) – господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку;
 - 2) некомерційна господарська діяльність – господарська діяльність, що здійснюється без мети одержання прибутку;
 - 3) господарське забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів – діяльність негосподарюючих суб'єктів, спрямована на створення і підтримання необхідних матеріально-технічних умов їх функціонування, що здійснюється за участі або без участі суб'єктів господарювання.

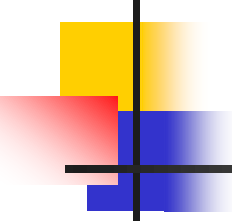

- Вичерпний перелік видів господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню (а саме – 57 видів господарської діяльності), установлює Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000.
- Водночас відповідно до ст. 259 ГК вид господарської діяльності має місце в разі об'єднання ресурсів (устаткування, технологічних засобів, сировини та матеріалів, робочої сили) для створення виробництва певної продукції або надання послуг. Окремий вид діяльності може складатися з єдиного простого процесу або охоплювати низку процесів, кожний з яких входить до відповідної категорії класифікації.

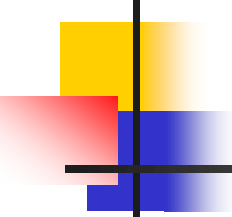
Виходячи з положень розд. VI, VII ГК, можна виокремити такі види господарської діяльності:

- 1. **Господарсько-торговельна діяльність** – діяльність, що її здійснюють суб'єкти господарювання у сфері товарного обігу, спрямована на реалізацію продукції виробничо-технічного призначення і виробів народного споживання, а також допоміжна діяльність, яка забезпечує їх реалізацію через надання відповідних послуг.
- Залежно від ринку (внутрішнього чи зовнішнього), у межах якого здійснюється товарний обіг, господарсько-торговельна діяльність виступає як внутрішня або зовнішня торгівля.
- Господарсько-торговельна діяльність може вестися суб'єктами господарювання в таких формах: матеріально-технічне постачання і збут; енергопостачання; заготівля; оптова торгівля; роздрібна торгівля і громадське харчування; продаж і передача в оренду засобів виробництва; комерційне посередництво у здійсненні торговельної діяльності та інша допоміжна діяльність із забезпечення реалізації товарів (послуг) у сфері обігу.
- Господарсько-торговельна діяльність опосередковується господарськими договорами поставки, контрактації сільськогосподарської продукції, енергопостачання, купівлі-продажу, оренди, міни (бартеру), лізингу та іншими договорами.

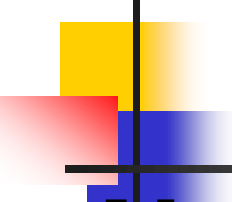
Виходячи з положень розд. VI, VII ГК, можна виокремити такі види господарської діяльності:

- **2. Агентська діяльність** – комерційне посередництво, що полягає в наданні комерційним агентом послуг суб'єктам господарювання під час здійснення ними господарської діяльності способом посередництва від імені, в інтересах, під контролем і за рахунок суб'єкта, якого він представляє. Комерційне посередництво є підприємницькою діяльністю.
- Комерційним агентом може бути суб'єкт господарювання (громадянин або юридична особа), який за повноваженням, що ґрунтується на агентському договорі, здійснює комерційне посередництво.
- Не є комерційними агентами підприємці, що діють хоч і в чужих інтересах, але від власного імені.

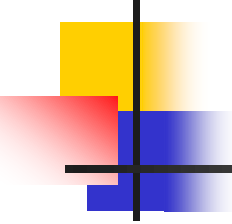
Виходячи з положень розд. VI, VII ГК, можна виокремити такі види господарської діяльності:

- **3. Перевезення вантажів** – господарська діяльність, пов'язана з переміщенням продукції виробничо-технічного призначення та виробів народного споживання залізницями, автомобільними дорогами, водними та повітряними шляхами, а також транспортування продукції трубопроводами.
- Суб'єктами відносин перевезення вантажів є перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі.
- Перевезення вантажів здійснюють вантажний залізничний транспорт, автомобільний вантажний транспорт, морський вантажний транспорт та вантажний внутрішній флот, авіаційний вантажний транспорт, трубопровідний транспорт, космічний транспорт, інші види транспорту.
- Допоміжним видом діяльності, пов'язаним з перевезенням вантажів, є транспортна експедиція.
- **4. Капітальне будівництво** – будівництво об'єктів виробничого та іншого призначення, підготовка будівельних ділянок, роботи з обладнання будівель, роботи з завершення будівництва, прикладні та експериментальні дослідження і розробки тощо, які виконуються суб'єктами господарювання для інших суб'єктів або на їх замовлення та здійснюються на умовах підяду.

Виходячи з положень розд. VI, VII ГК, можна виокремити такі види господарської діяльності:

- **5. Інноваційна діяльність** – діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя.
- Фінансова діяльність включає грошове та інше фінансове посередництво, страхування, а також допоміжну діяльність у сфері фінансів і страхування.
- **6. Фінансове посередництво** – діяльність, пов'язана з отриманням та перерозподілом фінансових коштів, крім випадків, передбачених законодавством. Фінансове посередництво здійснюють установи банків та інші фінансово-кредитні організації.
- Страхування у сфері господарювання – це діяльність, скерована на покриття довготермінових та короткотермінових ризиків суб'єктів господарювання з використанням заощаджень через кредитно-фінансову систему або без такого використання.
- Допоміжною діяльністю у сфері фінансів та страхування є недержавне управління фінансовими ринками, біржові операції з фондовими цінностями, інші види діяльності (посередництво у кредитуванні, фінансові консультації, діяльність, пов'язана з іноземною валютою, страхуванням вантажів, оцінювання страхового ризику та збитків, інші види допоміжної діяльності).

Виходячи з положень розд. VI, VII ГК, можна виокремити такі види господарської діяльності:

- **7. Комерційна концесія** – за договором комерційної концесії одна сторона (правоволоділець) зобов'язується надати іншій стороні (користувачеві) на строк або без визначення строку право використання в підприємницькій діяльності користувача комплексу прав, належних правоволодільцеві, а користувач зобов'язується додержувати умов використання наданих йому прав та сплатити правоволодільцеві обумовлену договором винагороду.
- Договір комерційної концесії передбачає використання комплексу наданих користувачеві прав, ділової репутації та комерційного досвіду правоволодільця в повному обсязі із зазначенням або без зазначення території використання щодо певної сфери підприємницької діяльності.
- **8. Зовнішньоекономічна діяльність** – господарська діяльність, під час здійснення якої майно та/або робоча сила перетинають митний кордон України.